

بررسی و اولویت‌بندی عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های المپیک توکیو ۲۰۲۰

حسین زارعیان^۱

الهام فسنگری^۲

محمدصادق افروزه^۳

سعید تابش^۴

 10.22034/SSYS.2022.1229.1850

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۱۲/۰۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۰۹/۲۲

بازی‌های المپیک به عنوان بزرگترین رویداد ورزشی جهان مطرح است و کشورها از سال‌ها قبل از برگزاری مسابقات، با برنامه‌ریزی‌های بلند، میان و کوتاه مدت سعی در به‌دست آوردن بهترین نتایج را دارند. به همین دلیل شناسایی عوامل مؤثر بر موفقیت ورزشکاران از اهمیت زیادی برخوردار است. بنابراین هدف از این پژوهش، بررسی و اولویت‌بندی عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های المپیک توکیو ۲۰۲۰ بود. روش پژوهش حاضر، آمیخته و جامعه آماری پژوهش شامل اعضای هیئت علمی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی (به‌ویژه گرایش مدیریت ورزشی)، مدیران ارشد کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران و رؤسای فدراسیون‌های ورزشی و هیئت‌های ورزشی استان تهران بود. تعداد نمونه آماری تا حد رسیدن به اشباع نظری (۲۹ نفر) برای مصاحبه (بخش کیفی) ادامه یافت. در بخش کمی، پرسشنامه نهایی بین ۲۵ نفر از خبرگان توزیع و با استفاده از آنتروپی شانون، وزندهی و اولویت‌بندی هر یک از عوامل انجام شد. نتایج

۱- استادیار، مدیریت ورزشی، پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران

۲- دکتری مدیریت ورزشی، سبزوار، ایران (نویسنده مسئول)

E-mail: Elhamfasanghari@gmail.com

۳- استادیار، مدیریت ورزشی، دانشگاه جهرم، جهرم، ایران

۴- استادیار، مدیریت ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

● بررسی و اولویت‌بندی عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های

المپیک توکیو ۲۰۲۰

نشان داد ۹۸ شاخص ورزشی می‌تواند بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های المپیک توکیو ۲۰۲۰ مؤثر باشد. تحلیل‌های انجام‌شده شاخص‌ها را در ۳ سطح کلان، میانی و خرد طبقه‌بندی کرد که سطح کلان مربوط به محیط پیرامونی (جامعه)، سطح میانی مربوط به سازمان‌های ورزشی (فدراسیون‌ها و کمیته ملی المپیک، ادارات کل ورزش و جوانان و غیره) و سطح خرد مربوط به خود ورزشکار است. سطح خرد به‌طور مستقیم و سطوح میانی و کلان به‌طور غیرمستقیم در موفقیت ورزشکاران مؤثر هستند. در این میان سهم سطوح خرد، میانی و کلان به‌ترتیب ۴۹، ۳۱ و ۱۸ شاخص بود.

پیشنهاد می‌گردد که مسئولان ارشد کشور و مسئولان ورزشی با توجه به شاخص‌های شناسایی شده در این پژوهش و اولویت‌های آن‌ها و به‌کارگیری و اجرایی کردن آن‌ها گام‌های مؤثری در جهت کسب موفقیت در میادین مختلف بین‌المللی ورزشی از جمله کسب سهمیه المپیک و سپس موفقیت در بازی‌های المپیک بردارند. ضروری است که ورزشکاران نیز با اهمیت دادن به شاخص‌های سطح خرد و تلاش در جهت به‌کارگیری آن‌ها و توانمند کردن خود برای موفقیت در میادین ورزشی و در نهایت سربلندی کشور تلاش کنند.

۴۵۲

واژگان کلیدی: موفقیت ورزشی، بازی‌های المپیک، ورزشکار و آنتروپی شانون.

مقدمه

امروزه ورزش یکی از اموری است که به عناوین مختلف در جهان مطرح شده و گروه‌های بسیار زیادی به اشکال مختلف با آن سر و کار دارند. برخی از مردم ورزشکار حرفه‌ای و گروهی ورزشکار آماتور هستند؛ عده‌ای از راه ورزش امور خویش را می‌گذرانند و گروهی نیز طرفدار و علاقه‌مند به ورزش و دیدن برنامه‌ها و نمایش ورزشی هستند (جکسون و پالمر^۱، ۱۳۹۲). بدون تردید، بزرگترین رویداد ورزشی جهان که در کانون توجه جهانیان قرار دارد، بازی‌های المپیک است که صحنه‌ای برای هنرنمایی ورزشکاران نخبه می‌باشد تا آن‌ها بتوانند مهارت‌های خود را به معرض نمایش گذارند. «این بازی‌ها، نه یک رویداد صرف ورزشی، بلکه یک جنبش وسیع اجتماعی هستند که به مدد فعالیت‌های ورزشی باعث تعالی انسان و تفاهم بین‌المللی می‌شوند. عملکرد ورزشی کشورها، در مسابقات معتبر بین‌المللی به وسیله مقام‌ها و مدال‌های کسب‌شده توسط ورزشکاران آن کشورها سنجیده می‌شود. در واقع، مقام‌های کسب‌شده تنها متعلق به خود ورزشکاران نیست، بلکه افتخاری برای وطن و ملت در جهت بزرگداشت نام یک کشور است و در این ارتباط میلیون‌ها نفر از موفقیت یک قهرمان در خود احساس افتخار و غرور ملی می‌کنند و یا از شکست او متأثر و غمگین می‌شوند. به عبارت دیگر، در اغلب موارد پیروزی یک قهرمان به مثابه پیروزی یک ملت تلقی می‌گردد. قهرمانان هر کشور به عنوان سرمایه‌های ملی یک کشور محسوب می‌شوند و کشورها هزینه‌های بسیار زیادی برای رشد و پرورش این قهرمانان متحمل می‌گردند، چرا که استفاده از این سرمایه‌ها به صورت تمام و کمال، هنر مدیران و مربیان زبده کشور است.» (سلمان، آرنسون و شوکور^۲، ۲۰۰۹)

با این اوصاف، یکی از موارد مهم و مورد توجه برنامه‌ریزان ورزشی، فتح سکوه‌های بین‌المللی و افتخارآفرینی در ورزش است که از راه سرمایه‌گذاری بر روی تیم‌های ملی می‌تواند به آن نایل شوند. کسب عنوان در رویدادهای ورزشی بزرگ و بین‌المللی که در کانون توجه بسیاری از کشورها قرار دارد، می‌تواند شرایط اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی یک جامعه را تحت تأثیر قرار دهد. از این رو، بسیاری از کشورها در تلاش اند تا با برنامه‌ریزی، ورزشکارانی را آماده و روانه مسابقات کنند که موفقیت آن‌ها را در رویدادهای بزرگ تضمین کند (علیدوست قهفرخی و همکاران، ۱۳۹۳). از سوی دیگر، رقابت بین ملت‌ها همیشه یکی از ویژگی‌های بازی‌های المپیک بوده است. علی‌رغم تأکید کمیته بین‌المللی المپیک مبنی بر عدم شایستگی کشوری بر کشور دیگر براساس جدول توزیع مدال-ها، اما همچنان سیاست‌مداران و رسانه‌ها به منظور مقایسه موفقیت بین‌المللی به شمارش مدال‌های کسب‌شده می‌پردازند (گرین^۳، ۲۰۰۷).

در همین راستا پژوهش‌های علمی متعدد انجام شده که به بررسی جنبه‌ها و ابعاد مهم بازی‌های المپیک پرداخته‌اند. از جمله عبدی و سجادی (۱۳۸۸) به بررسی توزیع قاره‌ای مدال‌های المپیک (از ۱۸۹۶ تا ۲۰۰۴)، عبدی و همکاران (۱۳۹۲) به تحلیل عملکرد ایران در بازی‌های المپیک (از لندن تا لندن) و عبدی و عسگری (۱۳۹۴) به بررسی عملکرد کاروان‌های ورزشی ایران در بازی‌های المپیک در مقایسه با رقبای آسیایی پرداختند که نتایج نشان داد عملکرد کشور ایران در هر دوره از بازی‌ها دارای نوسان بوده و ثبات چندانی در کسب نتایج نداشته است. همچنین، نتایج عملکرد ایران در این سال‌ها، اهمیت وظایف مسئولان ورزش کشور در جهت توسعه زیرساخت‌های ورزش قهرمانی،

1. Jackson & Palmer
2. Salman, Arnesson & Shukur
3. Green

● بررسی و اولویت‌بندی عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های

المپیک توکیو ۲۰۲۰

شناسایی و پرورش ورزشکاران نخبه و ثبات مدیریت ورزش را نشان می‌دهد تا به این ترتیب ورزشکاران نخبه به بازی‌های المپیک اعزام شوند و با کسب نتایج مناسب، روند تعادل عملکرد ایران در بازی‌های المپیک را رقم بزنند. زارعی محمودآبادی و همکاران (۱۳۹۲) نیز بیان می‌دارند که وجود ورزشکاران نخبه به تنهایی کافی نمی‌باشد، بلکه فراهم شدن موقعیت بهتر برای آموزش آن‌ها و بهبود ارتقای ظرفیت آن‌ها لازم است. برای ایجاد این زمینه، میزان دارایی و سرمایه کشور مهم به نظر می‌رسد. بنابر آنچه گفته شد موفقیت یک ورزشکار یا تیم ورزشی به مقدار قابل توجهی به عملکرد سیستم ورزش قهرمانی و توانایی آن در استفاده اثربخش از منابع موجود در جهت توسعه ورزش قهرمانی بستگی دارد (ضمیمه کامل و همکاران، ۱۳۹۳).

کسب موفقیت‌های ورزشی مستلزم کسب دانش و اطلاعات علمی در مورد عوامل مؤثری است که منجر به این موفقیت‌ها می‌شوند. متولیان ورزش می‌توانند با استفاده بهینه از منابع و با شناخت و مورد توجه قرار دادن ابعاد مختلف از جمله تأثیرات منابع انسانی، منابع مالی، منابع سخت‌افزاری و تجهیزات و اماکن ورزشی، عوامل روانی و انگیزشی به بسیاری از مسائل در این زمینه پاسخ دهند (دی‌بوسچر ۱ و همکاران، ۲۰۰۹). بنابراین چنانچه متغیرهای تأثیرگذار به گونه‌ای مناسب شناسایی گردند، مدیران و برنامه‌ریزان با صرف زمان و انرژی کمتر می‌توانند دستیابی به موفقیت ورزشی یک کشور را هدفمند کنند تا با هزینه بهینه، بهترین عملکرد را از کاروان ورزشی متصور شد.

پژوهش‌های گوناگونی هم‌چون قاسمی (۱۳۸۴)، محمدتقی پورطهرانی (۱۳۸۶)، ضمیری کامل و همکاران (۱۳۹۳)، دی بوسچر و همکاران (۲۰۰۹)، ویکر، پرینز و وان‌هانائو^۲ (۲۰۱۲)، ویکر^۳ و همکاران (۲۰۱۲)، نانداکومار و ساندهو^۴ (۲۰۱۴)، هاکسلی، اوکنر و لارکین^۵ (۲۰۱۷)، سیف‌پناهی و حاجی‌حسنی (۲۰۱۷)، فسنتوری و همکاران (۲۰۱۸) و اونیل^۶ (۲۰۱۸) به بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت و یا توسعه ورزش پرداخته‌اند و از جمله مهم‌ترین عوامل شناسایی شده در پژوهش‌های آن‌ها می‌توان به تجهیز کامل سالن‌ها به امکانات تخصصی، راه‌اندازی کمیته پژوهش‌ها، ارتقای سطح دانش علمی و فنی مربیان، استعدادیابی به روش علمی، به‌کارگیری مربی تغذیه، بدنساز، فیزیوتراپ، ماساژور و روانشناس با کیفیت و مربیان نخبه در تیم‌های ملی، حضور بیشتر در رقابت‌های برون-مرزی، ارتقای سطح دانش علمی و فنی مربیان، تجهیزات و امکانات، عوامل انسانی و عوامل روانی-انگیزشی، حمایت مالی، حمایت و تضمین شغلی قهرمانان، منابع مالی، تسهیلات تمرینی، پژوهش، تسهیلات تمرینی، آب و هوا، تأثیر خانواده، مدارس، باشگاه‌های قدرتمند جامعه، فرصت تمرین و رقابت با ورزشکاران قدیمی، تضمین شغلی قهرمانان و وضعیت اقتصادی-اجتماعی اشاره کرد.

پژوهش‌های دیگری همچون تحقیق سجادی (۱۳۸۲) علل ناکامی اردوهای تدارکاتی تیم ملی شمشیربازی جهت حضور در بازی‌های آسیایی ۲۰۰۲ را برگزاری نامنظم اردو در طی سال ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱، اعزام‌های بدون هدف، دخالت‌های مکرر فدراسیون در کار مربیان خارجی و تغییر دائم برنامه‌های مصوب دانست که منجر به عدم اعزام تیم ملی شمشیربازی به بازی‌های آسیایی ۲۰۰۲

1. De Bosscher
2. Wicker, Prinz & von Hanau
3. Wicker
4. Nandakumar & Sandhu
5. Huxley, O'Connor & Larkin
6. O'Neill

پوسان شد. سجادی (۱۳۸۶) طی پژوهشی دیگر به بررسی علل ناکامی تیم‌های ملی فوتبال جوانان جمهوری اسلامی ایران در مسابقات قهرمانی جوانان آسیا طی ۲۰ سال (۱۹۷۸-۱۹۹۸) پرداخت. نتایج نشان داد که برگزاری اردوهای ناکافی و به روش سنتی، تدارکات در حد متوسط، عدم امنیت شغلی در نزد مربیان، عدم بهره‌گیری از مشاوران علمی و کادر پزشکی لازم در کنار تیم، وجود اشکال در برنامه‌ریزی، سازماندهی، تدارکات فدراسیون فوتبال و وجود مشکلات فنی از مهم‌ترین عوامل ناکامی هستند.

برخی از استان‌های کشور نیز در طی سال‌های گذشته تلاش کرده‌اند تا با رویکرد علمی به ورزش، مسیر را برای موفقیت ورزشکاران خود جهت راه‌یابی به تیم‌های ملی و موفقیت آن‌ها در میادین بین‌المللی هموار سازند و با ارائه راهکارهای مناسب و با استفاده از نظر متخصصان، چشم‌اندازهای ورزش قهرمانی خود را تعیین کنند. استان‌هایی مثل خوزستان، اصفهان و تبریز با تشکیل آکادمی‌های فوتبال (باشگاه فولاد خوزستان، سپاهان اصفهان و تراکتورسازی تبریز) و استفاده از تجهیزات و منابع انسانی متخصص همواره بازیکنان زیادی به تیم ملی چه در رده سنی پایه و چه در بزرگسالان معرفی کرده‌اند. هم‌چنین مازندران که با استفاده از منابع مختلف در ورزش‌های انفرادی به‌خصوص کشتی قطب اصلی کشور به شمار می‌رود (ضمیمه کامل و همکاران، ۱۳۹۳)

همان‌طور که ملاحظه می‌شود امروزه موفقیت ورزشکاران امر مهمی تلقی می‌شود و موفقیت در عرصه‌های بین‌المللی مورد توجه جوامع قرار گرفته است، چرا که پیشرفت ورزشی یک شاخص عمومی برای قضاوت در مورد سطح پیشرفت و توسعه جوامع محسوب می‌شود. به دلیل اهمیت این موضوع، پژوهش‌های گوناگونی به بررسی مهم‌ترین عوامل از جنبه‌های مختلف جسمی، روانی، فیزیولوژیکی، زیربنایی و ... پرداخته‌اند، اما همان‌طور که بررسی پژوهش‌ها نشان داد، پژوهش‌های داخلی بیشتر به توسعه یک رشته و یا عوامل ناکامی برخی رشته‌ها پرداخته‌اند و هیچ پژوهشی به‌طور جامع عوامل مؤثر بر موفقیت ورزشکاران در سطوح بین‌المللی را به گونه‌ای که بتواند راهگشا باشد و سهم سطوح مختلف نهادهای ورزشی و حتی خود ورزشکار را مشخص کند، مورد بررسی قرار نداده است. چنانچه متغیرهای تأثیرگذار به‌گونه‌ای مناسب شناسایی گردد، مدیران و برنامه‌ریزان می‌توانند با صرف زمان و انرژی کمتر دستیابی به موفقیت ورزشی یک کشور را هدفمند کنند و با هزینه بهینه، بهترین عملکرد را از کاروان ورزشی متصور شد.

از آنجا که استان‌های مختلف کشور از لحاظ امکانات، نیروی انسانی، منابع و مسائل متعدد با یکدیگر متفاوت هستند، پژوهش حاضر، استان تهران را به عنوان غنی‌ترین استان از حیث منابع و امکانات و به‌عنوان استانی که پایتخت ایران در آن قرار دارد، انتخاب کرد تا با استفاده از الگوی دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) به شناسایی و طبقه‌بندی عوامل مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان برای کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۰ توکیو به‌عنوان نزدیک‌ترین رویداد بین‌المللی بپردازد.

الگوی دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) عوامل را در ۳ سطح کلان، سطح میانی و سطح خرد طبقه‌بندی می‌کند. منظور از «سطح کلان یا پیرامونی» در این الگو، سیاست‌های سطح کلان جامعه بوده که توسط سیاستگذاران و مسئولان ارشد کشور تعیین می‌شود. «سطح میانی یا متوسط» مربوط به مسئولان سازمان‌های ورزشی (از جمله فدراسیون‌ها، کمیته ملی المپیک، ادارات کل ورزش و جوانان و غیره) و «سطح نزدیک یا خرد» نیز در برگیرنده عواملی است که به‌طور مستقیم با خود ورزشکار سروکار دارد. نکته قابل توجه این است که متغیرهای سطح کلان خارج از کنترل سازمان‌ها و مدیران ورزشی است و به شرایط کلان حکومتی مربوط هستند که به‌طور غیرمستقیم بر موفقیت ورزشکاران اثرگذار است. از سوی دیگر، متغیرهای سطح میانی به سیاست‌ها و راهبردهای

● بررسی و اولویت‌بندی عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های

المپیک توکیو ۲۰۲۰

سازمان‌های ورزشی مربوط است که به طور مستقیم بر موفقیت ورزشکاران مؤثر می‌باشد. گفتنی است که این سه سطح همواره با هم در تعامل هستند و تفکیک آن‌ها از منظر افزایش دقت بر روی پژوهش صورت می‌پذیرد.

پژوهش حاضر در نظر دارد با استفاده از نظرات ورزشکاران، مربیان و سرپرستان، رؤسای ادارات ورزش و متخصصان امر به‌عنوان هسته اصلی ورزش قهرمانی به این سؤال پاسخ دهد:
کدام عوامل ورزشی در موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های المپیک ۲۰۲۰ توکیو مؤثر اند و کدام عامل اهمیت بیشتری دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر نوع راهبرد، پژوهش آمیخته (کیفی و کمی) است. در بخش کیفی، از روش گراند تئوری، نظریه زمینه‌محور استفاده شد. نظریه زمینه‌محور شامل سبک‌های متعددی است که در این پژوهش از دریافت ظاهرشونده^۱ مربوط به اثر گلنزر^۲ (۱۹۹۲)، در تحلیل داده‌ها بهره گرفته شد. در مرحله اول پژوهش از طریق مطالعه پیشینه پژوهش و جمع‌آوری اطلاعات کتابخانه‌ای، فهرست مقدماتی شاخص‌های مؤثر بر موفقیت و کسب سهمیه در بازی‌های المپیک ۲۰۲۰ توکیو شناسایی شد. فهرست مقدماتی به عنوان سؤالات مصاحبه و ابزار اولیه جمع‌آوری داده‌ها مدنظر قرار گرفت. سپس راهنمای مصاحبه تدوین و پژوهشگر قبل از انجام مصاحبه با هریک از نخبگان آگاه، راهنمای مصاحبه را برای آن‌ها ارسال کرد. در مرحله بعد، مصاحبه‌های کیفی نیمه‌ساختارمند و عمیق با نخبگان آگاه از موضوع پژوهش و توزیع پرسشنامه‌های نیمه‌باز انجام شد. جامعه آماری این پژوهش را اعضای هیئت علمی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی (به‌ویژه گرایش مدیریت ورزشی)، مدیران ارشد کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران و رؤسای فدراسیون‌های ورزشی و هیئت‌های ورزشی استان تهران تشکیل می‌دادند که تعداد نمونه آماری تا حد رسیدن به اشباع نظری (۲۹ نفر) برای مصاحبه ادامه یافت. مدت زمان مصاحبه‌ها متفاوت و مکان مصاحبه در محل مورد توافق مصاحبه‌شونده و پژوهشگر بود. پس از انجام مصاحبه، تجزیه و تحلیل یافته‌ها صورت گرفت. به این صورت که پس از اجرا و ویرایش مصاحبه‌ها نظرات مختلف، در گروه‌های مفهومی یکسان، کدگذاری و طبقه‌بندی و سپس به صورت کیفی تحلیل شدند. کدگذاری در این پژوهش به صورت باز و محوری انجام شد. در نهایت پس از مرحله کدگذاری محوری و با استناد به تحلیل عوامل به‌دست آمده از فرآیند کدگذاری باز و محوری، فرایند کدگذاری انتخابی انجام شد و در پایان فهرست نهایی عوامل مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استخراج گردید. با استفاده از فهرست نهایی عوامل به تهیه پرسشنامه اولیه پرداخته شد که برای تأیید روایی صوری و محتوا بین ۱۱ نفر از اساتید و نخبگان مدیریت ورزشی توزیع و روایی آن تأیید گردید. در بررسی روایی محتوا از روش لاوشه^۳ استفاده شد و در نهایت پرسشنامه نهایی عوامل ورزشی با ۹۸ شاخص بین ۲۵ نفر از خبرگان توزیع و با استفاده از آنتروپی شانون، وزن‌دهی و اولویت‌بندی هر کدام از عوامل مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران انجام شد.

1. Emergent
2. Glaser
3. Lawshe

خاطر نشان می‌شود در این پژوهش از الگوی دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) برای طبقه‌بندی عوامل مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۰ توکیو استفاده شد و عوامل در ۳ حیطه سطح کلان، سطح میانی و سطح خرد طبقه‌بندی گردیدند.

یافته‌های پژوهش

روش آنتروپی^۱

تکنیک آنتروپی شانون، یکی از روش‌هایی است که برای تعیین وزن عناصر مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این تکنیک وزن عناصر بر اساس میزان پراکندگی مقادیر عنصر تعیین می‌شود. در یک ماتریس تصمیم که m گزینه براساس n معیار ارزیابی شده است با استفاده از مفهوم آنتروپی می‌توان به تعیین وزن معیارها پرداخت. اگر ماتریس تصمیم را با X و هر درایه آن را با X_{ij} نشان دهیم، ابتدا ماتریس تصمیم باید نرمال شود. ماتریس نرمال با P و هر درایه آن را با P_{ij} نشان داده می‌شود. در تکنیک آنتروپی شانون نرمال‌سازی به روش خطی صورت می‌گیرد. در تکنیک آنتروپی شانون با توجه به وزن‌های به دست آمده از شاخص‌ها در این مرحله، آن شاخص‌هایی که دارای پراکندگی بیشتر هستند، نسبت به دیگر شاخص‌ها، از اهمیت بیشتری برخوردارند و تأثیر آن‌ها در انتخاب گزینه بهینه بیشتر است (آذر، ۱۳۸۰).

بنابراین در این پژوهش برای سنجش وزن و اولویت‌بندی شاخص‌ها، از روش آنتروپی استفاده می‌شود. گام‌های اساسی وزن‌دهی به روش آنتروپی عبارت‌اند از:

گام اول: ماتریس تصمیم‌گیری $D.M^2$

به منظور استفاده از نظرات خبرگان و شرکت‌کنندگان، جدولی به شکل زیر تنظیم می‌شود (ماتریس تصمیم‌گیری):

$$D.M = \begin{matrix} A_1 \\ A_2 \\ \vdots \\ \vdots \\ A_m \end{matrix} \begin{bmatrix} X_{11} & X_{12} & \dots & X_{1n} \\ X_{21} & X_{22} & \dots & X_{2n} \\ \vdots & \dots & \dots & \dots \\ \vdots & \dots & \dots & \dots \\ X_{m1} & X_{m2} & \dots & X_{mn} \end{bmatrix} \begin{matrix} X_1 \\ X_2 \\ \dots \\ X_n \end{matrix}$$

گام دوم: نرمالیزه کردن داده‌های ماتریس

داده‌های به دست آمده از ماتریس تصمیم‌گیری جهت تحلیل و بررسی «نرمالیزه» می‌شوند. این کار از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\forall i, j P_{ij} = \frac{X_{ij}}{\sum_{i=1}^m X_{ij}}$$

گام سوم: تعیین مقدار آنتروپی داده‌ها

تعیین مقدار آنتروپی مشخصه J ام که به صورت زیر محاسبه می‌گردد:

$$E_j = -k \sum_{j=1}^m P_{ij} \ln P_{ij}$$

و داریم:

1. Entropy
2. Decision Making

$$K = 1/Lnm \quad 0 \leq E_j \leq 1$$

گام چهارم : محاسبه d

با کمک E_j مقدار d_i برای هر مشخصه محاسبه می شود:

$$d_i = 1 - E_j$$

d = روش وزندهی

گام پنجم : تعیین وزن آنتروپی متغیرها

تعیین وزن ابعاد، معیارها و متغیرها، وزن W_j به عنوان مشخصه J_m به صورت زیر به دست می آید (معصومی، ۱۳۹۱):

$$W_j = \frac{d_j}{\sum_{j=1}^n d_j}$$

حال با توجه به گام های یاد شده، مقادیر آنتروپی محاسبه شده جهت وزن دهی و اولویت بندی هر کدام از شاخص های مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۰ توکیو در جداول زیر ارائه شده است. علاوه بر این نتایج نهایی کدگذاری شاخص های شناسایی شده به تفکیک سطوح خرد، میانی و کلان در جداول زیر آمده است:

جدول ۱. عوامل شناسایی شده سطح خرد مؤلفه ورزشی و اولویت بندی آن ها

اولویت	وزن نرمال شده	آنتروپی هر عامل	عوامل
۴	۰/۰۴۰۳	۰/۹۸۸۶	۱. شناخت و آگاهی ورزشکار از انواع تکنیک ها و تاکتیک های رشته خود و توانایی اجرای صحیح آن ها
۳	۰/۰۴۵۵	۰/۹۸۷۱	۲. دارا بودن دانش روز رشته ورزشی مورد نظر توسط ورزشکار و کادر فنی (سرمربی، مربی، ماساژور و ...)
۸	۰/۰۳۳۴	۰/۹۹۰۵	۳. سازماندهی برنامه های تمرینی براساس روش های علمی
۲۱	۰/۰۱۹۵	۰/۹۹۴۵	۴. استفاده ورزشکار از دانش و تجربه خود در موقعیت های تمرینی و محیط مسابقه
۱۷	۰/۰۲۳۶	۰/۹۹۳۳	۵. آگاهی ورزشکار و مربیان از قوانین و مقررات داخلی و بین المللی رشته خود
۹	۰/۰۳۰۳	۰/۹۹۱۴	۶. داشتن توانایی های جسمانی و روانی مورد نیاز جهت حضور ورزشکار در مسابقات مختلف
۲۳	۰/۰۱۷۶	۰/۹۹۵۰	۷. توانایی ورزشکار در شناسایی نقاط ضعف حریفان و استفاده از آن ها به نفع خود هنگام مسابقه
۱۳	۰/۰۲۵۶	۰/۹۹۲۷	۸. توانایی ورزشکار در تشخیص نقاط ضعف خود و کشف راه های برطرف کردن آن ها
۴۱	۰/۰۰۸۴	۰/۹۹۷۶	۹. بهره مندی ورزشکار از ضرب هوشی متوسط به بالا
۷	۰/۰۳۷۴	۰/۹۸۹۴	۱۰. توانایی ورزشکار و مربی در حفظ آرامش خود و سایر بازیکنان در موقعیت های پر تنش
۳۲	۰/۰۱۴۳	۰/۹۹۶۰	۱۱. توانایی ورزشکار در حل تعارض ها و اختلاف ها با سایر بازیکنان و مربیان
۱۹	۰/۰۲۱۵	۰/۹۹۳۹	۱۲. تصمیم گیری درست و به موقع در موقعیت های خاصی از مسابقه

۲۸	۰/۰۱۵۸	۰/۹۹۵۵	۱۳. دخالت نکردن ورزشکار در امور مربیان، مدیران و دیگر مسئولان
۴۲	۰/۰۰۷۵	۰/۹۹۷۹	۱۴. انتقادپذیر بودن ورزشکار و پذیرش نظر مربیان و سایر بازیکنان تیم
۳۳	۰/۰۱۴۱	۰/۹۹۶۰	۱۵. آگاهی ورزشکار از عملکرد خود از طریق دریافت بازخوردهای دیگران
۱۸	۰/۰۲۲۲	۰/۹۹۳۷	۱۶. نظم و انضباط و حضور به موقع ورزشکار در تمرین و مسابقه
۳۶	۰/۰۱۲۶	۰/۹۹۶۴	۱۷. حاشیه‌ساز نبودن ورزشکار و مربی و دوری از حواشی
۱	۰/۰۶۹۷	۰/۹۸۰۲	۱۸. اعتماد به نفس داشتن ورزشکار در انجام فعالیت ورزشی
۲۷	۰/۰۱۶۲	۰/۹۹۵۴	۱۹. جدی و مصمم بودن ورزشکار و پایبند بودن به تصمیم خود جهت رسیدن به اهداف
۲۲	۰/۰۱۸۳	۰/۹۹۴۸	۲۰. تعصب و عرق ملی داشتن
۶	۰/۰۳۷۶	۰/۹۸۹۳	۲۱. توانایی ورزشکار در کنترل خشم و اضطراب
۱۰	۰/۰۲۷۱	۰/۹۹۲۳	۲۲. شناخت و آگاهی مربیان از انواع تکنیک‌ها و تاکتیک‌های رشته خود
۲۵	۰/۰۱۶۸	۰/۹۹۵۲	۲۳. تلاش و انگیزه بالای ورزشکار برای برد در مسابقات
۱۲	۰/۰۲۶۴	۰/۹۹۲۵	۲۴. ژنتیک و وراثت
۱۵	۰/۰۲۵۱	۰/۹۹۲۹	۲۵. تعهد ورزشکار در قبال وظایف محوله
۴۸	۰/۰۰۵۱	۰/۹۹۸۵	۲۶. عدم اعتیاد ورزشکار به دخانیات و مصرف مشروبات الکلی
۲۶	۰/۰۱۶۷	۰/۹۹۵۳	۲۷. بهره‌مندی ورزشکار از برنامه منظم و مناسب خواب و استراحت
۲۰	۰/۰۲۰۷	۰/۹۹۴۱	۲۸. صبر و شکیبایی ورزشکار در حین تمرینات و مسابقات
۴۴	۰/۰۰۶۶	۰/۹۹۸۱	۲۹. شاد بودن ورزشکار در حین تمرین و مسابقه
۳۴	۰/۰۱۴۰	۰/۹۹۶۰	۳۰. مثبت‌اندیش بودن ورزشکار و مربیان
۴۰	۰/۰۰۸۷	۰/۹۹۷۵	۳۱. آشنایی ورزشکار و مربیان با داروها و مکمل‌ها
۳۷	۰/۰۱۱۶	۰/۹۹۶۷	۳۲. شناخت ورزشکار از آسیب‌های احتمالی و توانایی پیشگیری از آن در حین تمرین یا مسابقه
۲۹	۰/۰۱۵۳	۰/۹۹۵۷	۳۳. توانایی ورزشکار در تصویرسازی ذهنی
۲	۰/۰۴۹۶	۰/۹۸۵۹	۳۴. انگیزش ورزشکار
۴	۰/۰۴۰۳	۰/۹۸۸۶	۳۵. تغذیه مناسب ورزشکار
۱۱	۰/۰۲۶۵	۰/۹۹۲۵	۳۶. تجربه حضور ورزشکار در مسابقات برون مرزی
۳۰	۰/۰۱۴۷	۰/۹۹۵۸	۳۷. ویژگی‌های آنروپومتری ورزشکار
۴۳	۰/۰۰۶۸	۰/۹۹۸۱	۳۸. تعداد مدال‌های کسب‌شده ورزشکار در مسابقات بین‌المللی و المپیک

۴۷	۰/۰۰۵۱	۰/۹۹۸۵	۳۹. تجربه حضور ورزشکار در دوره‌های قبلی المپیک
۱۵	۰/۰۲۵۱	۰/۹۹۲۹	۴۰. سلامت جسمانی ورزشکار
۳۹	۰/۰۰۹۲	۰/۹۹۷۴	۴۱. توانمندی ورزشکار در مشارکت با هم تیمی‌ها حین تمرین و مسابقه
۱۴	۰/۰۲۵۴	۰/۹۹۲۸	۴۲. توانمندی ورزشکار در ختشی کردن نقش منفی تماشاگران و داوری ناعادلانه در صحنه مسابقه
۲۴	۰/۰۱۷۳	۰/۹۹۵۱	۴۳. رابطه مناسب بین ورزشکار و کادر فنی
۳۱	۰/۰۱۴۷	۰/۹۹۵۸	۴۴. نحوه مدیریت و هماهنگی کادر فنی
۴۵	۰/۰۰۶۳	۰/۹۹۸۲	۴۵. حضور ورزشکار در رده‌های مختلف تیم ملی
۳۵	۰/۰۱۳۶	۰/۹۹۶۱	۴۶. سابقه بازی در باشگاه‌های معتبر داخلی و بین‌المللی
۴۹	۰/۰۰۴۶	۰/۹۹۸۷	۴۷. حضور هموطنان در کشور میزبان مسابقات
۳۸	۰/۰۰۹۲	۰/۹۹۷۴	۴۸. آب و هوای کشور میزبان مسابقات
۴۶	۰/۰۰۶۳	۰/۹۹۸۲	۴۹. وضعیت و جایگاه ورزشکار در عرصه بین‌المللی (رنکنینگ فدراسیون جهانی)

بر اساس نتایج جدول ۱، در سطح خرد مؤلفه ورزشی، شاخص «اعتماد به نفس داشتن ورزشکار در انجام فعالیت ورزشی» با آنتروپی (۰/۹۸۰۲) و وزن (۰/۰۶۹۷) رتبه اول، شاخص «انگیزش ورزشکار» با آنتروپی (۰/۹۸۵۹) و وزن (۰/۰۴۹۶) رتبه دوم و شاخص «دارا بودن دانش روز رشته ورزشی مورد نظر توسط ورزشکار و کادر فنی» با آنتروپی (۰/۹۸۷۱) و وزن (۰/۰۴۵۵) رتبه سوم را در موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۰ توکیو دارند.

جدول ۲. عوامل شناسایی شده سطح میانی مؤلفه ورزشی و اولویت‌بندی آنها

اولویت	وزن نرمال شده	آنتروپی هر عامل	عوامل
۱۶	۰/۰۲۸۷	۰/۹۹۴۱	۱. تعامل و همکاری مناسب هیئت‌های استانی، فدراسیون‌ها، وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک
۲۴	۰/۰۱۹۴	۰/۹۹۶۰	۲. تنظیم برنامه‌های راهبردی (بلندمدت) متناسب با نیازها (در راستای کسب سهمیه بازی‌های المپیک ۲۰۲۰) توسط هیئت‌های ورزشی، اداره کل ورزش و جوانان استان تهران و فدراسیون‌های ورزشی
۱۹	۰/۰۲۲۸	۰/۹۹۵۳	۳. تأکید و تمرکز هیئت‌های ورزشی و اداره کل ورزش و جوانان استان تهران، هم بر برنامه‌های بلندمدت و هم بر اجرای برنامه‌های کوتاه‌مدت
۳۱	۰/۰۰۹۲	۰/۹۹۸۱	۴. تدوین، اجرا و پایش نظام ارزیابی عملکرد مناسب با فعالیت‌های خود توسط هیئت‌های ورزشی
۲۷	۰/۰۱۶۲	۰/۹۹۶۷	۵. تدوین، اجرا و پایش نظام ارزیابی عملکرد و رتبه‌بندی برای ارزیابی هر یک از واحدها و بخش‌ها (کمیته‌ها، هیئت‌های شهرستان، نیروی انسانی و غیره) توسط فدراسیون‌های ورزشی

۲۰	۰/۰۲۱۷	۰/۹۹۵۵	۶. حضور فعال فدراسیون در مجامع ورزشی (آسیایی و بین‌المللی)
۲۵	۰/۰۱۸۶	۰/۹۹۶۱	۷. پیش‌بینی و مدیریت تمامی ملزومات انسانی، مالی، مادی و فناوری مورد نیاز برای تحقق راهبرد توسط هیئت‌های ورزشی، اداره کل ورزش و جوانان استان تهران و فدراسیون‌های ورزشی
۲۱	۰/۰۲۱۰	۰/۹۹۵۷	۸. ایجاد پایگاه‌های استعدادیابی فعال توسط هیئت‌های ورزشی و فدراسیون‌های ورزشی
۹	۰/۰۴۱۱	۰/۹۹۱۵	۹. طراحی و اجرای برنامه مدون برای کشف، جذب، پرورش و رشد استعداد‌های ورزشی توسط هیئت‌های ورزشی و فدراسیون‌های ورزشی
۱	۰/۰۶۸۰	۰/۹۸۵۹	۱۰. توسعه تجهیزات ورزشی استاندارد توسط هیئت‌های ورزشی و اداره کل ورزش و جوانان استان تهران
۸	۰/۰۴۵۱	۰/۹۹۰۷	۱۱. ساخت اماکن ورزشی تخصصی توسط اداره کل ورزش و جوانان استان تهران و فدراسیون‌های ورزشی
۱۰	۰/۰۴۰۱	۰/۹۹۱۷	۱۲. استانداردسازی اماکن ورزشی تخصصی ملی و استانی توسط اداره کل ورزش و جوانان استان تهران و فدراسیون‌های ورزشی
۲	۰/۰۶۵۶	۰/۹۸۶۴	۱۳. به‌کارگرفتن مربی تغذیه، بدنساز، فیزیوتراپ، ماساژور و روانشناس با کیفیت و مربیان نخبه در تیم‌های ملی
۶	۰/۰۴۸۸	۰/۹۸۹۹	۱۴. برپایی اردوهای تدارکاتی داخلی و خارجی منطبق با جدیدترین الگوها
۲۹	۰/۰۱۵۶	۰/۹۹۶۸	۱۵. رضایت ورزشکاران، قهرمانان و مربیان از هیئت‌های ورزشی
۱۷	۰/۰۲۷۳	۰/۹۹۴۳	۱۶. نحوه تعامل و برخورد مدیران با ورزشکاران، قهرمانان و مربیان
۳	۰/۰۵۵۳	۰/۹۸۸۶	۱۷. برخورداری از امکانات مناسب تمرینی
۲۸	۰/۰۱۶۱	۰/۹۹۶۷	۱۸. استقلال و توانمندی هیئت‌های ورزشی
۲۲	۰/۰۲۰۱	۰/۹۹۵۸	۱۹. نحوه مدیریت رئیس هیئت‌های ورزشی
۳۰	۰/۰۰۹۲	۰/۹۹۸۱	۲۰. ثبات مدیریت در هیئت‌های ورزشی
۲۶	۰/۰۱۶۲	۰/۹۹۶۷	۲۱. پیوسته بودن حلقه‌های مدیریتی و اجرایی در هیئت‌های ورزشی
۴	۰/۰۵۳۰	۰/۹۸۹۰	۲۲. پیاده‌سازی دقیق برنامه‌های کسب سهمیه (تعیین بهترین زمان اردوها و دوره‌های تمرینی)
۲۳	۰/۰۱۹۶	۰/۹۹۶۰	۲۳. نظارت بر برنامه‌های تدوینی جهت کسب سهمیه
۷	۰/۰۴۶۱	۰/۹۹۰۵	۲۴. برنامه‌ریزی در اعزام کاروان ورزشی جهت کسب سهمیه توسط فدراسیون‌های ورزشی
۱۳	۰/۰۳۶۴	۰/۹۹۲۵	۲۵. تبیین الگوی نظام جمع‌آوری اطلاعات از وضعیت ورزش قهرمانی رقبا توسط فدراسیون‌ها و کمیته ملی المپیک
۵	۰/۰۵۳۰	۰/۹۸۹۰	۲۶. ارتقاء فنی ورزش بانوان توسط هیئت‌های ورزشی
۱۵	۰/۰۳۰۱	۰/۹۹۳۸	۲۷. توسعه تسهیلات و تجهیزات ورزش بانوان

● بررسی و اولویت‌بندی عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های

المپیک توکیو ۲۰۲۰

۱۴	۰/۰۳۳۶	۰/۹۹۳۰	۲۸. افزایش تعامل سازمان‌های ورزشی با نهادهای بین‌المللی ورزشی
۱۱	۰/۰۳۹۳	۰/۹۹۱۹	۲۹. افزایش هماهنگی و انسجام سازمان‌های مرتبط در اعزام تیم‌های ملی به بازی‌های کسب سهمیه
۱۲	۰/۰۳۸۷	۰/۹۹۲۰	۳۰. افزایش شفافیت، اختیارات و مسئولیت‌های سازمان‌های مربوطه در ورزش قهرمانی
۱۸	۰/۰۲۴۲	۰/۹۹۵۰	۳۱. افزایش تعامل و ارتباط بین کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های ورزشی

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد، در سطح میانی مؤلفه ورزشی، شاخص «توسعه تجهیزات ورزشی استاندارد توسط هیئت‌های ورزشی و اداره کل ورزش و جوانان استان تهران» با آنتروپی (۰/۹۸۵۹) و وزن (۰/۰۶۸۰)، اولویت اول و شاخص «به‌کارگرفتن مربی تغذیه، بدنساز، فیزیوتراپ، ماساژور و روانشناس با کیفیت و مربیان نخبه در تیم‌های ملی» با آنتروپی (۰/۹۸۶۴) و وزن (۰/۰۶۵۶) اولویت دوم را در موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۰ توکیو دارند.

جدول ۳. عوامل شناسایی شده سطح کلان مؤلفه ورزشی و اولویت‌بندی آن‌ها

اولویت	وزن نرمال شده	آنتروپی هر عامل	عوامل
۳	۰/۰۷۵۸	۰/۹۸۷۹	۱. توسعه سطوح ورزش (از پایه تا قهرمانی) در استان تهران
۸	۰/۰۵۸۲	۰/۹۹۰۷	۲. تلاش در راستای ترویج و ارائه تصویری مناسب از ورزش مربوطه در بین عموم مردم استان تهران
۶	۰/۰۶۴۲	۰/۹۸۹۸	۳. افزایش آگاهی و نگرش مثبت استان تهران به ورزش
۱۸	۰/۰۱۵۰	۰/۹۹۷۶	۴. رضایت کلی مردم استان تهران از هیئت‌های ورزشی
۱۶	۰/۰۲۹۴	۰/۹۹۵۳	۵. تعداد تماشاگران حاضر در مسابقات
۱۷	۰/۰۲۰۷	۰/۹۹۶۷	۶. تعداد بینندگان تلویزیونی رشته ورزشی مورد نظر
۱۲	۰/۰۴۵۹	۰/۹۹۲۷	۷. تعداد افرادی که در قالب ورزش همگانی به رشته مورد نظر می‌پردازند
۱۳	۰/۰۴۴۷	۰/۹۹۲۹	۸. میزبانی بازی‌های کسب سهمیه
۱۱	۰/۰۴۷۲	۰/۹۹۲۵	۹. آمایش سرزمینی رشته‌های ورزشی
۱۵	۰/۰۴۱۳	۰/۹۹۳۴	۱۰. سهم ورزش در سبد خانواده
۱۴	۰/۰۴۲۹	۰/۹۹۳۲	۱۱. توسعه ورزش همگانی در کشور
۱۰	۰/۰۵۰۲	۰/۹۹۲۰	۱۲. تعداد رشته‌های المپیکی در مدارس
۹	۰/۰۵۷۲	۰/۹۹۰۹	۱۳. برخورداری از زیرساخت‌های مناسب ورزشی
۱	۰/۱۲۸۸	۰/۹۷۹۵	۱۴. اهمیت بخشی به ورزش قهرمانی و حرفه‌ای در کشور

۴	۰/۰۶۸۹	۰/۹۸۹۰	۱۵. توسعه و ارتقای نظام آموزش المپیک در سراسر کشور
۲	۰/۰۸۲۵	۰/۹۸۶۹	۱۶. توسعه و تعالی ورزش زنان و تلاش برای رفع موانع حضور شایسته در رقابت‌های ورزشی
۷	۰/۰۶۱۳	۰/۹۹۰۲	۱۷. ارتقای سطح دانش و آگاهی جامعه در زمینه ورزش پاک
۵	۰/۰۶۵۸	۰/۹۸۹۵	۱۸. ارتقا و تحکیم ساختار تشکیلاتی مبارزه با دوپینگ و رفتارهای ناهنجار ورزش

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد، در سطح کلان مؤلفه ورزشی، شاخص «اهمیت بخشی به ورزش قهرمانی و حرفه‌ای در کشور» با آنتروپی (۰/۹۷۹۵) و وزن (۰/۱۲۸۸) و شاخص «رضایت کلی مردم استان تهران از هیئت‌های ورزشی» با آنتروپی (۰/۹۹۷۶) و وزن (۰/۰۱۵۰) به ترتیب بیشترین و کمترین اهمیت را در موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۰ توکیو دارند.

۴۶۳

شکل ۱. الگوی نظری عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۰ توکیو

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای به دلیل توجه دولت‌ها، رسانه‌ها و تماشاگران، تدارک و پاداش مالی ورزشکاران نخبه، تعهدات حقوقی و قانونی و غیره از اهمیت بالایی برخوردار است و گواه این موضوع صرف‌شدن هزینه‌های بسیار در سال‌های اخیر توسط دولت‌ها برای مسابقات بین‌المللی به خصوص بازی‌های المپیک می‌باشد، چرا که این بازی‌ها به عنوان بزرگترین رویداد ورزشی تلقی می‌شود و کشورها تا زمان برگزاری این مسابقات، با برنامه‌ریزی‌های بلند، میان و کوتاه مدت سعی در به‌دست آوردن بهترین نتایج دارند. هم‌چنین «با نگاهی مختصر به آمار ورزشکاران دوپینگی،

● بررسی و اولویت‌بندی عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های

المپیک توکیو ۲۰۲۰

ناداوری‌ها، خرید ورزشکاران خارجی توسط برخی کشورها به منظور کسب مدال و دیگر عوامل درمی‌یابیم که کسب مدال و قرار گرفتن در رتبه بالاتر برای بسیاری از کشورها از اهمیت بالایی برخوردار است و موجب غرور ملی و حتی فخرفروشی برخی کشورها نسبت به کشورهای پایین‌تر می‌شود- شاید اگر بگوییم ورزش به جنگ بین کشورها در زمان صلح تبدیل شده است، اشتباه نگفته‌ایم.» (مشتاقیان و همکاران، ۱۳۹۲)

طبق نتایج پژوهش حاضر سهم مؤلفه ورزشی در هر یک از سطوح خرد، میانی و کلان به ترتیب ۴۹، ۳۱ و ۱۸ شاخص بود. بنابراین طبق یافته‌ها، ۹۸ شاخص ورزشی به طور مستقیم و غیرمستقیم می‌تواند بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۰ توکیو اثرگذار باشد. **سطح خرد** با ۵۰ درصد شاخص‌ها، بیشترین سهم مؤلفه ورزشی را به خود اختصاص داده است. شناخت و آگاهی ورزشکار از انواع تکنیک‌ها و تاکتیک‌ها و دانش روز رشته ورزشی خود و توانایی به‌کارگیری از دانش و تجربه خود در موقعیت‌های تمرینی و محیط مسابقه به همراه اعتقاد به قدرت و توانایی‌های خود یا به عبارتی اعتماد به نفس به ورزشکار اجازه می‌دهد تا همه تلاش خود را در انجام آنچه انجام می‌دهد به کار گیرد و تا دستیابی به نتیجه مناسب، استقامت و تاب‌آوری از خود نشان دهد. ورزشکار هم‌چنین باید توانایی حفظ آرامش خود و توانایی کنترل خشم و اضطراب را در موقعیت‌ها و مسابقات مختلف داشته باشد تا با تمرکز بالا بتواند عملکرد خوبی از خود نشان دهد. مربیان نیز با شناخت و آگاهی از انواع تکنیک‌ها و تاکتیک‌های رشته خود، سازماندهی برنامه‌های تمرینی براساس روش‌های علمی و درک نیاز ورزشکاران جهت کمک به آن‌ها برای رسیدن به اهداف، راه را برای کسب موفقیت هموار می‌کنند.

همان‌طور که ملاحظه می‌شود عوامل مربوط به مسائل روانی و مربیگری، ده اولویت اول سطح خرد را تشکیل می‌دهند. محمدتقی پورطهرانی (۱۳۸۶) در پژوهش خود آمادگی روانی تکواندوکاران عضو تیم ملی زنان کشور برای حضور در اردوها و رقابت‌ها را یکی از مهم‌ترین عوامل توسعه این رشته ورزشی معرفی کرد. براساس مطالعات ویلیامز^۱ (۱۹۸۶)، نایدفر و سگال^۲ (۲۰۰۱) و پورتر^۳ (۲۰۰۳) ورزشکاران موفق از طریق اعتماد به نفس بیشتر، خودکنترلی، تمرکز بهتر، راهبردهای مقابله‌ای و آمادگی روانی مشخص می‌شوند (به نقل از لی‌لیانا و آدریان^۴، ۲۰۱۳). گولد، اکلوند و جکسون^۵ (۱۹۹۲) و دوراندبوش و سالملا^۶ (۲۰۰۲) اعتماد به نفس و انگیزش را یکی از ویژگی‌های شخصیتی ورزشکاران ماهر می‌دانند. دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۹)، ضمیری کامل و همکاران (۱۳۹۳) و دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۱۰) به تأثیر پاداش و تضمین شغلی قهرمانان بر موفقیت ورزشکاران اشاره کردند. هم‌چنین بیکر و لوگان^۷ (۲۰۰۷)، هایدی و پریچارد^۸ (۲۰۰۹)، دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۹)، سوتریادو و شیلبری^۹ (۲۰۰۹)، رحیمی (۱۳۸۶) و سیف‌پناهی‌شعبانی و همکاران

1. Williams
2. Nideffer & Segal
3. Porter
4. Liliana & Adrian
5. Gould, Eklund & Jackson
6. Durand-Bush & Salmela
7. Baker & Loga
8. Hyde & Pritchard
9. Sotiriadou & Shilbury

(۱۳۹۰) حمایت مالی از ورزشکاران نخبه را عاملی مهم در توسعه ورزش قهرمانی بیان کردند، چرا که کمک‌های مالی و پاداش‌های نقدی برای نخبگان ورزشی می‌تواند به افزایش تمرکز آن‌ها بر اهداف ورزش و ایجاد انگیزه مضاعف در بین آنان کمک کند. تمام این پژوهش‌ها به نحوی به عوامل موثر بر انگیزه ورزشکاران اشاره دارند که می‌تواند باعث موفقیت آن‌ها در میادین ورزشی شود. بنابراین با یافته‌های پژوهش حاضر همسو می‌باشد. هم‌چنین با یافته‌های شعبانی‌بهار و همکاران (۱۳۹۳)، ضمیری کامل و همکاران (۱۳۹۳)، محمدتقی‌پورطهرانی (۱۳۸۶)، ویکر، پرینز و وان‌هانائو^۱ (۲۰۱۲) و فسقری و همکاران (۲۰۱۸) که به مسائل مختلف مربیگری به‌عنوان عامل مهم در موفقیت ورزشی اشاره کرده‌اند، همسو است؛ اما با بخشی از پژوهش دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۱۰)، ویکر، پرینز و وان‌هانائو (۲۰۱۲) و محمدتقی‌پورطهرانی (۱۳۸۶) که از شاخص «افزایش میزان شرکت ورزشکاران در رقابت‌های ملی و بین‌المللی» به‌عنوان یکی دیگر از شاخص‌های مهم موفقیت ورزش‌های بین‌المللی نام برده‌اند همخوانی ندارد، زیرا در پژوهش حاضر، این شاخص جز اولویت‌های اول شناخته نشده است.

۳۱/۶۰ درصد از شاخص‌ها مربوط به **سطح میانی** مولفه ورزشی می‌باشد. مسئولان ورزش کشور باید قبل از هر چیز توسعه تجهیزات ورزشی استاندارد و ساخت اماکن ورزشی تخصصی در استان را در دستور کار خود قرار دهند و با برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی دقیق برنامه‌ها از جمله برپایی اردوهای تدارکاتی داخلی و خارجی منطبق با جدیدترین الگوها و به‌کارگیری مربی تغذیه، بدنساز، فیزیوتراپ، ماساژور و روانشناس با کیفیت و مربیان نخبه در تیم‌ها شرایط را برای موفقیت ورزشکاران در مسابقات فراهم کنند. هم‌چنین هیئت‌ها و فدراسیون‌های ورزشی، برنامه مدونی برای کشف، جذب، پرورش و رشد استعدادهای ورزشی طراحی و اجرا کنند و با کشف افراد علاقه‌مند و با استعداد، زمینه توسعه ورزش قهرمانی را فراهم نمایند.

فراهم بودن امکانات و تجهیزات ورزشی استاندارد و استفاده از اماکن ورزشی تخصصی از عوامل تأثیرگذار بر کسب موفقیت می‌باشد، چرا که «اماکن و تجهیزات ورزشی، اجرای برنامه‌ها و رویدادها را امکان‌پذیر می‌سازد. تدارک امکانات ورزشی، پتانسیل خدمت‌رسانی و منفعت‌رسانی به تمام سطوح مشارکت در ورزش و مسابقه را داراست. لذا سازمان‌های ورزشی امکاناتشان را توسعه می‌دهند تا بازیکنان آن‌ها در تمام سطوح بازی به آن‌ها دسترسی داشته باشند و از آن‌ها استفاده کنند.» (سوتریادو^۲، ۲۰۰۵) این یافته با نتیجه پژوهش‌های قاسمی (۱۳۸۴)، ضمیری کامل و همکاران (۱۳۹۳)، شیلبری^۳ و همکاران (۲۰۰۸) و سیف‌پناهی و حاجی‌حسینی (۲۰۱۷) که تجهیزات، امکانات و اماکن ورزشی را عامل مهمی در موفقیت و ارتقای تیم‌های ملی می‌دانستند، همسوست. هم‌چنین با پژوهش‌های شعبانی‌بهار و همکاران (۱۳۹۳)، ویکر، پرینز و وان‌هانائو (۲۰۱۲)، ویکر و همکاران (۲۰۱۲) و دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۹) که تسهیلات و امکانات تمرینی را از مهم‌ترین عوامل موفقیت کشورها در مسابقات ورزشی معرفی کردند، همخوانی دارد؛ چراکه امکانات تمرینی و تفریحی اجرای برنامه‌های رشد بازیکن را تسهیل می‌کند و به‌طور خاص ورزشکاران نخبه را برای عملکردی موفقیت‌آمیز در رقابت‌هایی که در آن حضور می‌یابند آماده می‌نماید و مشارکت ورزشی را افزایش می‌دهد.

1. Wicker, Prinz & von Hanau
2. Sotiriadou
3. Shilbury

● بررسی و اولویت‌بندی عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های

المپیک توکیو ۲۰۲۰

یکی دیگر از عوامل اصلی که نقش انکارناپذیری در توسعه ورزش و موفقیت ورزش قهرمانی دارد، مربیان هستند که تأثیر مستقیمی بر بهبود عملکرد ورزشکاران دارند. گولد^۱ و همکاران (۱۹۹۹) در پژوهش خود با عنوان «ارزیابی راهبردهای اثرگذار بر عملکرد ورزشکاران» دریافتند که مربیان یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت می‌باشند. هم‌چنین فدراسیون سافت‌بال استرالیا (۲۰۰۱) ادعا کرد که تفاوت بین تیم‌های برنده و بازنده در بالاترین سطوح رقابت اغلب مربیان نخبه هستند (ضمیمه کامل و همکاران، ۱۳۹۳). سوتریادو و شیلبری (۲۰۰۹) از مربیان به‌عنوان «قلب و روح ورزش قهرمانی» یاد کرده و نقش آن‌ها را در توسعه ورزش قهرمانی مهم دانسته‌اند. قاسمی (۱۳۸۴)، محمدتقی‌پورطهرانی (۱۳۸۶)، شیلبری و همکاران (۲۰۰۸)، ویکر و همکاران (۲۰۱۲)، سیف‌پناهی و حاجی‌حسنی (۲۰۱۷) و فسنگری و همکاران (۲۰۱۸) نیز به‌کارگیری مربیان نخبه و استفاده از مربیان با کیفیت تغذیه، بدنساز، فیزیوتراپ، ماساژور و روانشناس را در راستای موفقیت‌های ورزشی مهم دانستند.

عامل دیگری که نقش مهمی در موفقیت ورزش قهرمانی دارد، برگزاری اردوها و اعزام تیم‌های ورزشی و ورزشکاران به مسابقات می‌باشد که مستلزم برنامه‌ریزی دقیق و مدون است. چنانچه برنامه‌ریزی مناسبی برای برپایی اردوها و اعزام ورزشکاران به اردوهای ورزشی نباشند، مطمئناً هزینه‌های زیاد، غیرهدفمند، عدم امنیت جسمی و اخلاقی و سایر مشکلات را که از دستیابی به اهداف ورزشی دور خواهد ساخت، در پی خواهد داشت (نادریان و سلطان‌حسینی، ۱۳۹۰). سجادی (۱۳۸۶) و فسنگری و همکاران (۲۰۱۸) برپایی اردوهای تدارکاتی داخلی و خارجی منطبق با جدیدترین الگوها را از عوامل موفقیت ورزش معرفی کردند که با نتایج این پژوهش همسو می‌باشد. فرایند استعدادیابی ورزشی از جمله خدمات دیگری است که می‌تواند برای موفقیت‌های ورزشی حائز اهمیت می‌باشد، چرا که کشف افراد علاقه‌مند و با استعداد از مهم‌ترین عوامل مؤثر در توسعه ورزش قهرمانی محسوب می‌شود. قاسمی (۱۳۸۴)، غفوری (۱۳۸۸)، علیدوست‌قهفرخی (۱۳۹۳) و سوتریادو و شیلبری (۲۰۰۹) نیز در پژوهش‌های جداگانه استعدادیابی را از شاخص‌های مهم در توسعه ورزش قهرمانی رشته‌های مختلف ورزشی بیان کردند (به نقل از فسنگری، ۱۳۹۷). قاسمی (۱۳۸۴)، شیلبری و همکاران (۲۰۰۸)، لی و بیرنر^۲ (۲۰۰۹)، ویکر و همکاران (۲۰۱۲)، سیف‌پناهی و حاجی‌حسنی (۲۰۱۷) و فسنگری و همکاران (۲۰۱۸) هر کدام در پژوهش‌های جداگانه استعدادیابی را جزو مهم‌ترین عوامل موفقیت کشورها در عرصه ورزشی برشمردند.

درنهایت ۱۸/۴۰ درصد از شاخص‌ها سهم **سطح کلان** مؤلفه ورزشی شد. بیشتر پژوهش‌ها در بررسی عوامل مؤثر بر توسعه ورزش و موفقیت‌های ورزشی جوامع، توجه خود را بیشتر به شاخص‌های سطح خرد و میانی معطوف می‌کنند، درحالی‌که شاخص‌های سطح کلان نیز به اندازه این شاخص‌ها مهم و تأثیرگذار هستند و چه بسا اهمیت آنها بیشتر نیز باشد. باید درنظر داشت که توجه به توسعه مؤلفه‌های سطح کلان در هر کشور نیازمند برنامه‌ریزی‌های میان‌مدت و بلندمدت مسئولان ارشد کشور می‌باشد و به‌تنهایی از توان مسئولان ورزش خارج است. آنان باید به ورزش قهرمانی اهمیت دهند و با فراهم کردن زیرساخت‌های توسعه ورزش قهرمانی و هم‌چنین توسعه و تعالی ورزش بانوان و ترفیع موانع حضور آنان، راه را برای پیشرفت ورزشکاران و موفقیت آنان در میادین ورزشی هموار کنند. ارتقا و تحکیم ساختار تشکیلاتی مبارزه با دوپینگ و رفتارهای ناهنجار

1. Gould
2. Lee & Bairner

ورزشی هم سبب رشد محیط نخبگی و قهرمانی می‌شود و از آنجا که یکی از اصلی‌ترین نهادهای مجری استعدادیابی ورزش، آموزش و پرورش می‌باشد، پس می‌توان با افزایش آموزش تعداد بیشتر رشته‌های ورزشی به‌خصوص رشته‌های المپیکی، به کشف دانش‌آموزان مستعد از طریق فرایندهای استعدادیابی و سرانجام هدایت و معرفی نخبگان ورزشی به باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها کمک کرد.

ویکر، پرینز و وان‌هانائو (۲۰۱۲) محیط قهرمانی را از شاخص‌های اثرگذار بر موفقیت ورزش ملی معرفی کردند و سوتریادو و شیلپوری (۲۰۰۹) تقویت برنامه‌های توسعه ورزش در سطح پایه را یکی از عوامل تأثیرگذار در ورزش قهرمانی می‌دانند. بنابراین با پژوهش حاضر هم‌خوانی دارند. حاجی‌آخوندزاده (۱۳۹۱) به اهدافی که ورزش قهرمانی دنبال می‌کند اشاره کرده است: مدال‌آوری و کسب سکوه‌های قهرمانی جهت ارضای حس درونی و برتری فرد، معرفی خود و ملیت، افزایش شادی، غرور و افتخار ملی، توسعه ملی، معرفی فرهنگ و مکتب حاکم بر جامعه و الگوسازی.

در نتایج پژوهش هاکسلی، اوکنر و لارکین^۱ (۲۰۱۷) عواملی همچون: حمایت اجتماعی قوی، بزرگ شدن در یک شهر بزرگ و تکمیل مدارج علمی از جمله عوامل مؤثر در پیشرفت ورزشکاران رشته دو و میدانی بیان شد که هیچ کدام از این عوامل جزو اولویت‌های معرفی شده در پژوهش حاضر نمی‌باشد. پس می‌توان گفت با نتایج پژوهش حاضر ناهم‌سوست. اونیل^۲ (۲۰۱۸) دسترسی به امکانات ساخته شده و طبیعی، آب و هوا، تأثیر خانواده، مدارس، باشگاه‌های قدرتمند جامعه و فرهنگ بومی ورزشی را از مهم‌ترین عوامل مؤثر در توسعه کارآمد ورزشکاران در مناطق مختلف استرالیا معرفی کرد که قسمتی از این پژوهش با یافته‌های پژوهش حاضر هم‌خوان نیست.

واترز و لاول^۳ (۲۰۰۲)، هافمن^۴ و همکاران (۲۰۰۲)، وان‌هیلورد^۵ و همکاران (۲۰۱۰)، کاستونجا و اسکوریک^۶ (۲۰۱۱)، کاسیماتی و داوسون^۷ (۲۰۰۹) و کاوتسوس و زیمانسکی^۸ (۲۰۱۰) نیز هر یک در پژوهش‌هایی مشابه به بررسی مزیت‌های مختلف میزبانی و برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی پرداختند و نشان دادند که علاوه بر تأثیرات رویدادهای ورزشی بر شهر میزبان، برگزاری این رویدادها منجر به عملکرد بالاتر کشور میزبان از لحاظ کسب مدال نیز می‌گردد؛ به‌طوری که در رویدادهای تک‌رشته‌ای به عملکرد بالاتر تحت شرایط میزبانی اشاره شده است. نکته قابل توجه اینکه کشورهایی که در هر دوره میزبان بازی‌ها بودند، عملکرد آنها در دوره قبل، همان دوره و دوره بعد از میزبانی‌شان متفاوت با دیگر دوره‌های حضورشان در المپیک بوده است. به‌طور مثال، استرالیا در المپیک ۱۹۹۲ بارسلون در جایگاه دهم، در دوره قبل از میزبانی این کشور در بازی‌های ۱۹۹۶ آتلانتا جایگاه هفتم، در سال ۲۰۰۰ که میزبان بودند در جایگاه چهارم، در دوره بعد از میزبانی در بازی‌های ۲۰۰۴ آتن در جایگاه چهارم و در المپیک ۲۰۰۸ پکن در جایگاه ششم قرار گرفتند. کلارک^۹ (۲۰۰۰) نیز به بررسی تفاوت عملکرد کشورهای میزبان در بازی‌های تابستانی المپیک در مقایسه با دوره قبل و بعد پرداخته، بیان می‌کند که درصد مدال‌های کسب شده در شرایط میزبانی بالاتر از

1. Huxley, O'Connor & Larkin

2. O'Neill

3. Waters & Lovell

4. Hoffmann

5. Van Hilvoorde

6. Čustonja & Škorić

7. Kasimati & Dawson

8. Kavetsos & Szymanski

9. Clarke

● بررسی و اولویت‌بندی عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های

المپیک توکیو ۲۰۲۰

شرایط غیرمیزبانی (دوره قبل و بعد بازی‌های تابستانی المپیک) است. نتایج این پژوهش‌ها با پژوهش حاضر همخوان است. آن‌ها نیز با بررسی نتایج کشورها به اهمیت میزبانی مسابقات به عنوان عاملی برای موفقیت کشورها اشاره کردند.

اهمیت مدال‌آوری و کسب موفقیت‌های ورزشی در عرصه‌های بین‌المللی به‌ویژه المپیک، برای بسیاری از کشورها رو به افزایش است؛ به طوری که در سال‌های اخیر دولت‌ها علاقه بیشتری برای دخالت مستقیم در فرایند توسعه ورزش قهرمانی از خود نشان داده‌اند (گرین و کالینز، ۲۰۰۸). برگس‌گارد^۲ و همکاران (۲۰۰۷) نیز بیان کرده‌اند که دولت‌ها و ملت‌ها تمایل زیادی دارند تا با سرمایه‌گذاری‌های زیاد، موفقیت ورزشکاران نخبه را در عرصه بین‌المللی فراهم کنند که این مسئله منجر به بسط و توسعه سیستم‌های مرتبط با توسعه ورزشکاران نخبه شده است. «اگر رشد و تعمیم یک ورزش برای کشوری مهم باشد و مدیران نسبت به آن اهتمام و حساسیت داشته باشند، زمینه بهبود سایر عوامل از جمله توسعه ورزشکاران نخبه، استعدادها، مشارکت عمومی، مدال‌آوری، تأمین مالی، توسعه ملی، توسعه مربیان، اماکن و رویدادهای ورزشی به ترتیب فراهم می‌گردد. در واقع اگر فدراسیون یک رشته ورزشی بتواند آگاهی مردم از ورزش را افزایش دهد و از طریق این آگاهی، نگرش مردم را تغییر دهد و آنان را علاقه‌مند سازد و از طریق این علاقه‌مندی منجر به تغییر رفتار آنان شود- به طوری که به صورت فعال در فعالیت‌های ورزشی در سطوح مختلف مبتدی تا پیشرفته شرکت نمایند- در رشد و تعمیم ورزش موفق عمل کرده است.» (دهقان‌قهرخچی، ۱۳۹۳) به زعم اوکلی و گرین^۳ (۲۰۰۱) پیروزی‌های بین‌المللی و به‌ویژه موفقیت در بازی‌های المپیک، به‌طور فزاینده‌ای موجب رشد و توسعه در بسیاری از کشورها شده است. این برتری و موفقیت ورزشکاران نخبه در عرصه‌های بین‌المللی، هویت و شخصیت ویژه‌ای به آن کشور می‌دهد و باعث غرور و افتخار ملی و ایجاد یک جو روانی شاد و مطلوب در جامعه می‌شود.

در نهایت باید گفت که موفقیت ورزشی سبب ایجاد هویت خاص در بین یک گروه یا جامعه می‌گردد و احساس یکی بودن و متحد بودن را در بین آن‌ها تقویت می‌نماید. وحدت- احساسی که به وسیله ورزش یا یک تیم ورزشی ایجاد می‌شود- می‌تواند برای ایجاد یا احیای هویت شهر یا ملت استفاده گردد. بنابراین ورزش وسیله‌ای برای کسب اعتبار اجتماعی در سطح محلی، ملی یا جامعه جهانی است. کسب اعتبار از طریق ورزش به خصوص در بین گروه‌های قومی و نژادی در داخل یک کشور مرسوم می‌باشد. همچنین در سطح جهانی کسب اعتبار از طریق ورزش به‌ویژه برای کشورهای کوچک یا کشورهای تازه استقلال یافته از اهمیت بالایی برخوردار است که سبب شناسانده شدن این کشورها به جهانیان می‌گردد. (گودرزی و همکاران، ۱۳۹۱) بنابراین شاید یافته پژوهش حاضر را بتوان در ارائه مدلی بومی، مناسب با شرایط جامعه ایران در سه سطح کلان، میانی و خرد دانست که سهم هر گروه را در رسیدن به موفقیت و پیروزی‌های بین‌المللی مشخص می‌کند. اگرچه بسیاری از شاخص‌ها، قابلیت استفاده در کلیه استان‌ها را دارد، اما با توجه به تفاوت شرایط استان‌ها به خصوص پایتخت ایران با دیگر استان‌ها از لحاظ زیرساخت‌ها، تسهیلات و امکانات ورزشی و غیرورزشی، منابع انسانی، شرایط استعدادپروری، نگرش افراد و سطح دانش و آگاهی

1. Green & Collins
2. Bergsgard
3. Oakley & Green

افراد در خصوص ورزش، احتمال تغییر در ارائه بعضی از شاخص‌ها و تفاوت در میزان اهمیت و در نتیجه تفاوت در اولویت‌بندی آن‌ها وجود خواهد داشت.

در جمع‌بندی پایانی باید گفت که مسئولان ارشد کشور و مسئولان ورزشی باید به شاخص‌های شناسایی شده در این پژوهش و اولویت‌های آن‌ها توجه ویژه داشته باشند تا با به‌کارگیری و اجرایی کردن آن‌ها بتوان گام‌های مؤثری در جهت کسب موفقیت در میادین مختلف بین‌المللی ورزشی از جمله کسب سهمیه المپیک و سپس موفقیت در بازی‌های المپیک برداشت. ورزشکاران نیز لازم است تا با اهمیت دادن به شاخص‌های سطح خرد و تلاش در جهت به‌کارگیری آن‌ها و توانمند کردن خود برای موفقیت در میادین ورزشی و در نهایت سربلندی ایران عزیز تلاش کنند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

- بررسی و اولویت‌بندی عوامل ورزشی مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان تهران برای کسب سهمیه بازی‌های المپیک توکیو ۲۰۲۰
- منابع
- آذر، عادل. (۱۳۸۰). «بسط و توسعه روش آنتروپی شانون برای پردازش داده‌ها در تحلیل محتوی». علوم انسانی دانشگاه الزهرا (س)، سال ۱۱، (۳۷ و ۳۸)، صص ۱-۱۸.
  - جکسون، راجر و پالمر، ریچارد. (۱۳۹۲). *راهنمای مدیریت ورزشی*. محمد خبیری و همکاران. تهران: کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران
  - حاجی‌آخوندزاده، مسعود. (۱۳۹۱). «مقایسه موانع پیشرفت ورزش قهرمانی جودو کشور از دیدگاه صاحب نظران و ورزشکاران تیم ملی». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، تهران.
  - دهقان‌قهرخی، امین (۱۳۹۳). «طراحی نظام ارزیابی عملکرد فدراسیون‌های ورزشی ایران با استفاده از رویکرد سیستمی». رساله دکتری، دانشگاه تهران، تهران.
  - زارعی‌محمودآبادی، محمد؛ طحاری‌مهرجردی، محمدحسین و محبی، حسین. (۱۳۹۲). «ارائه مدلی نوین برای ارزیابی کارآیی نسبی عملکرد کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های بین‌المللی». مطالعات مدیریت ورزشی. (۱۷)۵، صص ۱۰۵-۱۲۳.
  - سجادی، سیدنصرالله. (۱۳۸۲). «بررسی نحوه اجرای برنامه‌های تمرینی تیم ملی دو و میدانی و شمشیربازی به‌منظور شرکت در بازی‌های آسیایی ۲۰۰۲ پوسان». (طرح پژوهشی)، پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، تهران.
  - سجادی، سیدنصرالله. (۱۳۸۶). «بررسی علل ناکامی تیم‌های ملی فوتبال جوانان در مسابقات آسیایی (طرح پژوهشی)، پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، تهران.
  - سیف‌پناهی‌شعبانی، جبار؛ گودرزی، محمود؛ حمیدی، مهرزاد و خطیبی، امین. (۱۳۹۰). «طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش قهرمانی استان کردستان». مدیریت ورزشی. (۸)۳، صص ۵۷-۷۳.
  - شعبانی‌بهار، غلامرضا؛ عرفانی، نصرالله؛ گودرزی، محمود و منصف، علی. (۱۳۹۳). «کاربرد مدل تحلیل مسیر در تبیین شاخص‌های مؤثر بر موفقیت ورزشی تیم‌های ایران در رویدادهای بین‌المللی». پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. (۳)۳.
  - ضمیری‌کامل، علی؛ سلیمانی، مجید و ایزدی‌مهر، اعظم. (۱۳۹۳). «اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان همدان در راه یابی به تیم‌های ملی». پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی. (۸)۴، صص ۱۰۳-۱۱۲.
  - عبدی، حامد و سجادی، سیدنصرالله. (۱۳۸۸). «مقایسه قاره‌ای نتایج و مدال‌های بازی‌های المپیک تابستانی (۱۸۹۶-۲۰۰۴)». المپیک. (۱)۱۷، صص ۸۱-۹۲.
  - علیدوست‌قهرخی، ابراهیم؛ سجادی، سید نصرالله؛ محمودی، احمد و ساعتچیان، وحید. (۱۳۹۳). «بررسی اولویت‌ها و راهکارهای پیشرفت ورزش قهرمانی جودو کشور از دیدگاه صاحب‌نظران». نشریه مدیریت ورزشی. (۲)۶، صص ۲۳۱-۲۴۶.
  - عیدی، حسین و عسگری، بهمن. (۱۳۹۴). «ارزیابی عملکرد ایران در بازی‌های المپیک تابستانی در مقایسه با رقبای آسیایی». مطالعات مدیریت ورزشی. (۳۲)۷.
  - عیدی، حسین؛ آزادی، رسول و ابوذر، آرزو. (۱۳۹۲). «تحلیل عملکرد ایران در بازی‌های المپیک (از لندن تا لندن)». اولین همایش ملی رویکردهای نوین در علوم ورزشی و تربیت‌بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب.

- فسنتقري، الهام. (۱۳۹۷). «طراحی الگوی ارزیابی عملکرد فدراسیون‌های ورزشی جمهوری اسلامی ایران». رساله دکتری، پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، تهران.
- قاسمی، محمدهادی. (۱۳۸۴). «مقایسه دیدگاه ورزشکاران، مربیان و صاحب‌نظران در مورد راهکارهای پیشرفت ورزش ژیمناستیک کشور». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم.
- گودرزی، محمود؛ اسدی، حسن؛ خبیری، محمد و دوستی، مرتضی. (۱۳۹۱). سیاست و ورزش. چاپ اول، ساری: موج قلم
- محمدتقی‌پورطهرانی، پروانه. (۱۳۸۶). «مقایسه دیدگاه ورزشکاران، مربیان و صاحب‌نظران در مورد راهکارهای پیشرفت ورزش تکواندو زنان کشور». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
- مشتاقیان، سهیل؛ اعتباریان، اکبر؛ نمازی زاده، مهدی و افخمی، مهرداد. (۱۳۹۲). «بررسی تجارب مدیران، کارشناسان و ورزشکاران در مورد دلایل ناکامی ایران در مسابقات المپیک ۲۰۰۸ پکن در حیطه منابع انسانی و مالی». مدیریت ورزشی. (۳)۵، صص ۷۱-۹۷.
- معصومی، حسن؛ اشرف‌گنجوی، فریده؛ داشگرزاده، خدابخش و جوادی، شهرام. (۱۳۹۱). «ارائه الگوی تصمیم‌گیری آنتروپی برای طراحی مدل جامع ارزیابی بیرونی عملکرد فدراسیون‌های ورزشی در ایران با رویکرد فازی». پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش. (۱۲)، صص ۵۷-۷۲.
- نادریان، مسعود و سلطان‌حسینی، محمد. (۱۳۹۰). «مهارت‌ها و توانایی‌های فنی برای مدیران ورزشی (شاخص‌ها و ملاک‌ها از دیدگاه مدیران)». پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی. (۲)۱، صص ۱۱-۱۸.
- هی‌وود، کاتلین ام و گچل، نانسی. (۱۳۹۲). رشد حرکتی در طول عمر. رسول حمایت‌طلب و علی‌حسین ناصری. تهران: انتشارات حتمی

- Baker, J., & Logan, A. J. (2007). "Developmental contexts and sporting success: Birth date and birthplace effects in national hockey league draftees 2000-2005". *British Journal of Sports Medicine*, 41,515-517.
- Bergsgard, N. A., Houlihan, B., Mangset, P., Nødland, S. I., & Rommetvedt, H. (2007). "Sport policy: a comparative analysis of stability and change". London: Elsevier.
- Buckel, B. A. (2008). "Nationalism, Mass Politics, and Sport: Cold War Case Studies at Seven Degrees".
- Clarke, S. R. (2000). "Home advantage in the Olympic Games". Paper presented at the Proceedings of the 5th Australian Conference on Mathematics and Computers in Sport. University of Technology Sydney, Australia.
- Custonja, Z., & Škorić, S. (2011). "Winning medals at the Olympic games—does Croatia have any chance?". *Kinesiology*, 43(1).
- De Bosscher, V., De Knop, P., Van Bottenburg, M., & Shibli, S. (2006). "A conceptual framework for analysing sports policy factors leading to international sporting success". *European sport management quarterly*, 6(2), 185-215.
- De Bosscher, V., De Knop, P., Van Bottenburg, M., Shibli, S., & Bingham, J. (2009). "Explaining international sporting success: An international comparison of elite sport systems and policies in six countries". *Sport management review*, 12(3), 113-136.
- Durand-Bush, N., & Salmela, J. H. (2002). "The development and maintenance of expert athletic performance: Perceptions of world and Olympic champions". *Journal of applied sport psychology*, 14(3), 154-171.
- Fasanghari, E., Goodarzi, M., Ramezaninezhad, R., & Ghorbani, M. H. (2018). **Presenting an Executive Model for Improving the Performance**

- of Sports Federations.** ANNALS OF APPLIED SPORT SCIENCE, 6(4), 69-80.
- Glaser, B. G. (1992). **Emergence vs forcing: Basics of grounded theory analysis:** Sociology Press.
  - Gould, D., Eklund, R. C., & Jackson, S. A. (1992). **"1988 US Olympic wrestling excellence: I. Mental preparation, precompetitive cognition, and affect"**. The sport psychologist, 6(4), 358-382.
  - Gould, D., Guinan, D., Greenleaf, C., Medbery, R., & Peterson, K. (1999). **"Factors affecting Olympic performance: Perceptions of athletes and coaches from more and less successful teams"**. The sport psychologist, 13(4), 371-394.
  - Green, M. (2007). **"Olympic glory or grassroots development?: Sport policy priorities in Australia, Canada and the United Kingdom, 1960–2006"**. The international journal of the history of sport, 24(7), 921-953.
  - Green, M., & Collins, S. (2008). **"Policy, politics and path dependency: Sport development in Australia and Finland"**. Sport management review, 11(3), 225-251.
  - Hoffmann, R., Ging, L. C., & Ramasamy, B. (2002). **"Public policy and Olympic success"**. Applied Economics Letters, 9(8), 545-548.
  - Huxley, D. J., O'Connor, D., & Larkin, P. (2017). **"The pathway to the top: Key factors and influences in the development of Australian Olympic and World Championship Track and Field athletes"**. International Journal of Sports Science & Coaching, 12(2), 264-275.
  - Hyde, K. & Pritchard, A., (2009). **"Twenty cricket: An examination of the critical success factors in the development of the competition. International Journal of Sports Marketing & International Sporting Success"**. Ph.D dissertation, University of Brussels, Be: Vubress, 104-119.
  - Kasimati, E., & Dawson, P. (2009). **"Assessing the impact of the 2004 Olympic Games on the Greek economy: A small macroeconomic model"**. Economic modelling, 26(1), 139-146.
  - Kavetsos, G., & Szymanski, S. (2010). **"National well-being and international sports events"**. Journal of economic psychology, 31(2), 158-171.
  - Lee, J. W., & Bairner, A. (2009). **"The difficult dialogue: Communism, nationalism, and political propaganda in North Korean sport"**. Journal of Sport and Social Issues, 33(4), 390-410.
  - Liliana, M., & Adrian, S. M. (2013). **"The role of attention in the achievement of sport performance in judo"**. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 84, 1242-1249.
  - Nandakumar, T., & Sandhu, J. (2014). **Factors Influencing International Sporting Success-An Analysis of Indian Sports System.** International Journal of Sport Management Recreation & Tourism, 14, 13-31.
  - Oakley, B., & Green, M. (2001). **"The production of Olympic champions: International perspectives on elite sport development systems"**. European Journal for Sports Management, 83-105.
  - O'Neill, K. S. (2018). **"Early developmental environment and Olympic success: an analysis of an Australian sporting" hotspot"**. (Ph.D Dissertation), The University of Sydney.
  - Salman, K., Arnesson, L., & Shukur, G. (2009). **"Coach Succession and Team Performance: The Impact of Ability and Timing--Swedish Ice Hockey Data"**. Journal of Quantitative Analysis in Sports, 5(1).
  - Seifpanahi Shabani, J., & Haji Hasani, M. (2017). **"The Effective Factors in Promoting of Iranian Sport National Teams"**. ANNALS OF APPLIED SPORT SCIENCE, 5(4), 77-84.

- Shilbury, D., Sotiriadou, K. P., & Green, B. C. (2008). “**Sport development. Systems, policies and pathways: An introduction to the special issue**”. Sport management review, 11(3), 217-223.
- Sotiriadou, K. (2005). “**The Sport Development Processes in Australia**”. (Ph.D Dissertation), University of Technology, Sydney.
- Sotiriadou, K. P., & Shilbury, D. (2009). “**Australian elite athlete development: An organisational perspective**”. Sport management review, 12(3), 137-148.
- Van Hilvoorde, I., Elling, A., & Stokvis, R. (2010). “**How to influence national pride? The Olympic medal index as a unifying narrative**”. International Review for the Sociology of Sport, 45(1), 87-102.
- Waters, A., & Lovell, G. (2002). “**An examination of the homefield advantage in a professional English soccer team from a psychological standpoint**”. Football Studies, 5(1), 46-59.
- Wicker, P., Hallmann, K., Breuer, C., & Feiler, S. (2012). “**The value of Olympic success and the intangible effects of sport events—a contingent valuation approach in Germany**”. European sport management quarterly, 12(4), 337-355.
- Wicker, P., Prinz, J., & von Hanau, T. (2012). “**Estimating the value of national sporting success**”. Sport management review, 15(2), 200-210.
- Yang, N., MacArthur, D. G., Gulbin, J. P., Hahn, A. G., Beggs, A. H., Easteal, S., & North, K. (2003). “**ACTN3 genotype is associated with human elite athletic performance**”. The American Journal of Human Genetics, 73(3), 627-631.